

Zrinka Zorčec

Laičko ispitivanje pojma apokalipse

Predstava »Šest stupnjeva« talijanske skupine Santasangre i performansi »Via Nova via MSU« Vie Negative. »Šest stupnjeva« su vizualno dojmljiv eksperiment rezonancije, ali gledatelja ostavlja razmjerno ravnodušnim

Kako bi možda moglo izgledati kazalište budućnosti, pokazao nam je umjetnički kolektiv Santasangre predstavom »Šest stupnjeva« prikazanoj ovih dana u sklopu Eurokaza u Zagrebu. Rimljani u predstavi, koja je temeljena na Aristotelovoj knjizi »Fizika«, koriste se holografskim slikama koje stvaraju zvuk na pozornici dok plesačica svojim istrzanim, a opet ujednačenim pokretima dočarava metamorfozu tjelesnoga bića.

»Šest stupnjeva« su bez sumnje vizualno dojmljiv eksperiment rezonancije, ali značenjski je riječ o plitkome djelu koje gledatelja ostavlja razmjerno ravnodušnim neovisno o tome što stvaraoci projekta pretendiraju na to da se »Šest stupnjeva« tumači kao laičko ispitivanje pojma apokalipse, što je i potkrijepljeno vizualima prirodnih elemenata (voda, vatra, zemlja i zrak).

Jedan pak se slovenski kolektiv, Via Negativa, u sklopu prve performerske akcije u postavu »Zbirke u pokretu« MSU-a, transformirao u kolektiv Via Nova zaokruživši tako svoje postojanje od 2002. godine nizom od 12 performansa preuzetih iz njihova dosadašnjeg stvaralaštva uz razliku da su reformatirani i rekontekstualizirani.

Devet je performerica odabralo umjetninu iz stalnog postava MSU-a koja ih najviše nadahnjuje i osmislilo performanse koji uspostavljaju dijalog s njom, a kako je gledatelj primoran da bira koje će performanse gledati, budući da se odvijaju paralelno na tri kata MSU-a, upriličena je i izložba u formi video-instalacija »VIA NOVA via MSU ZAGREB« koja se može razgledati do 30. lipnja.

Performansi kao što su »Što mi je rekao Joseph Beuys dok sam mrtav ležao u njegovu naručju«, »Hrvat i Srbin kolju se na sceni«, »Razgovor s umjetnikom« ili pak »Noćas slavim«, koji je ujedno i trinaesti performans koji je stavio točku na cjelokupno stvaranje Vie Negative, računaju na reakciju gledatelja - bila ona pozitivna ili negativna - koristeći se svim mogućim sredstvima provokacije - od masturbacije preko guranja novca u stražnjicu do stvarnog krvarenja na sceni.

U svojevrsnoj kruni osmogodišnjeg rada Via Negativa je iznova ispisala svoju povijest, zabilježila je i ostavila u trajnom vlasništvu MSU-a, te ostavila gledatelje s pitanjem što li će ipak činiti novorođeni kolektiv Via Nova. Zna se samo da će biti radikalno i provokativno jer starih se navika, na sreću, teško otarasiti.